

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Мастер академске студије права унутрашњих послова	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		Мастер академске студије	
Назив предмета		Грађанскоправна заштита личних права окривљеног у предистражном поступку	
Наставник (за предавања)		Проф. др Мирослав Лазић; проф. др Ђорђе Николић	
Наставник/сарадник (за вежбе)		Мр Ивана Симоновић, Михајло Цветковић	
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	7	Статус предмета изборни	Изборни
Услов			
Циљ предмета	<p>СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ОСНОВНИМ ПОЈМОВИМА И КАТЕГОРИЈАМА ПРАВА О ЛИЧНИМ ПРАВИМА; УСВАЈАЊЕ И РАЗВИЈАЊЕ НАУЧНИХ САЗНАЊА, АКАДЕМСКИХ ВЕШТИНА И ПРАКТИЧНИХ СПОСОБНОСТИ У ТУМАЧЕЊУ И ПРИМЕНИ ПРАВНИХ ПРАВИЛА КОЈИМА СУ ЛИЧНА ПРАВА УРЕЂЕНА; РАЗУМЕВАЊЕ СМИСЛА, ЦИЉА И ЗНАЧАЈА ГРАЂАНСКОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПРАВА; РАЗУМЕВАЊЕ РАЗЛОГА И ЗНАЧАЈА НАРОЧИТИХ ЗАКОНСКИХ ГАРАНТИЈА ПОШТОВАЊА ЛИЧНОСТИ И ЛИЧНИХ ПРАВА ОКРИВЉЕНОГ; РАЗУМЕВАЊЕ РАЗЛОГА И ЗНАЧАЈА ОГРАНИЧЕЊА ПОЛИЦИЈСКИХ ОВЛАШЋЕЊА НА ЗАХВАТ У ЛИЧНА ПРАВА ОКРИВЉЕНОГ; УПОЗНАВАЊЕ СА МЕТОДИМА ГРАЂАНСКОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПРАВА И ПРАВИЛИМА О ОДГОВОРНОСТИ ЗА ШТЕТУ ПРИЧИЊЕЊУ ПРИКРАЂИВАЊЕМ ЛИЧНИХ ПРАВА ОКРИВЉЕНОГ; СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ЕВРОПСКИМ СТАНДАРДИМА ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПРАВА; ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА ПРАЂЕЊЕ ЗАКОНОДАВНИХ ИЗМЕНА У ПОЉУ ГАРАНТИЈА И ЗАШТИТЕ ЛИЧНИХ ПРАВА (НА НАЦИОНАЛНОМ И ИНТЕРНАЦИОНАЛНОМ НИВОУ).</p>		
Исход предмета	<p>Савладавањем програма, очекује се да студент/студенткиња:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) стекне знања о појму, карактеристикама и врстама личних права; 2) схвати правну природу личних права; 3) овлада појмовима и категоријама права о личним правима, усвоји стручну терминологију и адекватно је користи; 4) критички се односи према обавезама и овлашћењима учесника кривичног поступка којима се захвата у лична права окривљеног; 5) разуме разлоге, циљ и значај нарочите правне заштите личних права; 6) продуби знање о основним појмовима одштетног права и претпоставкама одговорности за штету; 7) уме да примени законска правила којима су уређена лична права и њихова заштита; 8) разуме, прати и примењује релевантну литературу и нормативну грађу о личним правима; 9) поштује и примењује европске стандарде у заштити личних права; <p>буде мотивисан да стално учи и професионално се усавршава.</p>		
Садржај предмета			

Теоријска настава	Појам и карактеристике личних права. Лична права у упоредном праву. Извори права о личним правима (национални и међународни). Врсте личних права. Субјекти и објекти личних права. Садржина личних права. Структура личноправног односа. Стицање, трајање и престанак личних права. Вршење личних права. Ограничења личних права.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Поједина лична права. Право на телесни интегритет. Право на живот. Право на слободу кретања. Право на част и углед. Право на приватност. Захвати у лична права окривљеног у вршењу полицијских овлашћења – овлашћења и дужности. Поступање полиције према малолетним, млађим пунолетним и окривљенима са менталним хендикепом. Овлашћења и обавезе полиције по Закону о заштити података о личности и Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја (чл. 14). Грађанскоправна заштита личних права окривљеног. Судска заштита – превентивна и реактивна (поствентивна). Право на надокнаду штете. Поступак судске заштите. Европски стандарди заштите личних права окривљеног. Самопомоћ.			
Литература				
1	Р. Ковачевић Куштримовић, М. Лазић, <i>Грађанско право, Општи део</i> , Пунта, Ниш, 2008.			
2	Ј. Радишић, <i>Облигационо право, Општи део</i> , Номос, Београд, 2008.			
3	N. Gavella i dr., <i>Osobna prava, I dio</i> , Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2000.			
4	О. Станковић, <i>Новчана накнада неимовинске штете</i> .			
5	Законик о кривичном поступку, “Сл. гласник РС”, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012. Закон о заштити података о личности, “Сл. гласник РС”, бр. 97/2008, 104/2009, 68/2012 – одлука Уставног суда, 107/2012.			
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
3	1			
Методe извођења наставе	Предавања. Вежбе. Семинари (презентација и дискусија задатих тема, теоријско-практичних проблема, семинарских радова, демонстрација наставе). Анализа судских одлука. Индивидуалне консултације. Истраживачки пројекат (рад студената у истраживачким групама). Активан и интерактиван метод рада са студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена	
активност у току предавања	15	писмени испит		
практична настава	15	усмени испит	50	
Колоквијуми	10			
Семинари	10			
Списак тема по недељама				
1	Појам, назив и правна природа личних права. Место личних	Развој личних права. Лична права у упоредном		

	права у систему грађанских субјективних права. Карактеристике личних права.	праву (место, карактеристике, значај и заштита).		
2	Извори права о личним правима. Општи и посебни извори права; међународни и национални извори права (Устав РС, међународне конвенције).	Европски правни инструменти заштите људских (личних) права. Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода.	Национално законодавство о личним правима и њиховој заштити – Закон о облигационим односима, Кривични законик, Законик о кривичном поступку, Закон о заштити података о личности, Закон о јавном информисању, Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон о полицији.	
3	Врсте личних права (опште лично право или посебна лична права).	Субјекти личних права (физичка лица, људски зачетак, умрла особа; правна лица).	Лична добра (појам, врсте и карактеристике).	СТИЦАЊЕ, ТРАЈАЊЕ И ПРЕСТАНАК ЛИЧНИХ ПРАВА.
4	Вршење личних права. Ограничења у вршењу личних права.	Овлашћења полиције на ограничење личних права.		
5	Право на живот (појам, субјекти и објекат права). Садржина права.	Еутаназија и проблем постојања права на смрт.		
6	Право на телесни интегритет (појам, субјекти и објекат права).	Садржина права.	Захвати у телесни интегритет вршењем полицијских овлашћења (провера и утврђивање идентитета; довођење; заустављање и прегледање лица; употреба средстава принуде; прикупљање, обрада и коришћење узорака биолошког порекла; узимање узорака за форензичко-генетску анализу).	
7	Право на слободу кретања (појам, субјекти и	Полицијска овлашћења на ограничење слободе	Полицијска овлашћења на ограничење слободе кретања по Законику о кривичном поступку – мере за обезбеђење присуства	

	објекат права). Садржина права.	кретања (провера и утврђивање идентитета лица; довођење; задржавање и привремено ограничење слободе кретања; притвор; зауостављање и прегледање лица; употреба средстава принуде).	окривљеног и несметано вођење кривичног поступка (позив; довођење; забрана прилажења, састајања или коминицирања са одређеним лицем; забрана напуштања боравишта; забрана напуштања стана; притвор).	
8	Право на част и углед (појам, subjekti и објекат права).	Садржина права.	Дужност полиције на поштовање части, угледа и достојанства учесника у предистражном поступку.	
9	Право на приватност (појам, subjekti и објекат права). Садржина права.	Право на властити лик. Право на властити глас. Право на личне записе и писма.	Захвати у право на приватност вршењем полицијских овлашћења (провера и утврђивање идентитета и идентификовање предмета; тражење обавештења; привремено одузимање предмета; преглед простора, објеката и документације; снимање; полиграфско тестирање; полицијско опажање (опсервирање); прикупљање, обрада и коришћење личних података; претресање стана и других просторија и лица).	Полицијска овлашћења на захватање у приватност по Законику о кривичном поступку – посебне доказне радње (претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме са електронским записима; тајни надзор комуникације; тајно праћење и снимање; рачунарско претраживање података; контролисана испорука; прикривени иследник).
10	Овлашћења и обавезе полиције по Закону о заштити података о личности и Закону о слободном приступу			

	информацијама од јавног значаја (чл. 14).			
11	Грађанскоправна заштита личних права Право на правну заштиту и личноправни захтеви (квазинегаторни захтев; захтев за утврђење; захтев за надокнаду штете; захтев из стицања без основа).	Судска заштита личних права. Заштита по Закону о облигационим односима.	Превентивна заштита (захтев да се уклони опасност од штете; захтев да се престане са повредом права личности).	Реактивна (поствентивна) заштита (захтев за надокнаду штете – услови о основи одговорности).
12	Грађанскоправна заштита личних права – судска заштита.	Појам и врсте штете.	Надокнада штете (материјалне и нематеријалне). Облици и сврха надокнаде. Натурална и новчана надокнада штете.	Надокнада материјалне и нематеријалне штете у случају смрти, телесне повреде, оштећења здравља. Надокнада материјалне и нематеријалне штете у случају повреде части и ширења неистинитих навода.
13	Грађанскоправна заштита личних права – поступак судске заштите.	Поступак заштите пред домаћим судовима. Оштећени и одговорно лице. Република Србија као одговорно лице. Непосредна одговорност службеног лица полиције.	Услови одговорности. Посебно о противправности и њеном искључењу ако је штета проузрокована у вршењу службене дужности.	Поступак пред Уставним судом (уставна жалба).
14	Заштита личних права гарантованих Европском конвенцијом за заштиту људских права	Поступак пред Европским судом за заштиту људских права.	Европски стандарди у заштити личних права.	

	и основних слобода.			
15	Заштита личних права малолетног и млађег пунолетног окривљеног.	Заштита личних права окривљеног са менталним хендикепом.		